

Гуманітарних та соціальних наук. Зараз в університеті є 8 факультетів, там щороку навчається понад 13 000 студентів, магістрів та аспірантів. З 1990 року різко зросла кількість приватних вищих навчальних закладів Монголії.

Я люблю свою країну і пишаюся нею. Коли я закінчу університет у Харкові та стану лікарем, я повернуся до Монголії, щоб працювати там для здоров'я монгольського народу. І я запрошую всіх відвідати мою прекрасну Батьківщину!

Література:

1. Володимирцов Б. Я. Роботи з історії та етнографії монгольських народів / Б. Я. Володимирцов. – М: Лабиринт, 2002. – 402 с.
2. Жуковська Н. Л. Кочівники Монголії. Культура. Традиції. Символіка / Н. Л. Жуковська. – М, 2002. – 376 с.
3. Реріх Ю. М. Стежками Середньої Азії / Ю. М. Реріх. – М: Агни, 1994. – 286 с.
4. Мурзаєв Е. М. Роки пошуків в Азії. На просторах Монголії / Е. М. Мурзаєв. – М: Знання, 1973. – 389 с.
5. Цултен Ням-Осорин. Мистецтво Монголії від найдавніших часів до ХХ століття / Ням-Осорин Цултен. – М: Наука, 1986. – 314 с.

Африканська музика та її вплив на світову музичну культуру
Гнійомо Еммануель Естер (Кот-д'Івуар), Сахла Камаль (Алжир)
Науковий керівник – ст. викладач Ю.О. Малихіна
ХНАДУ

Музика – це особлива мова всіх сфер і епох, вона супроводжує всі моменти людського існування, за допомогою музики людина виражає свої емоційні стани. В африканських країнах це особливо яскраво проявляється: всі знають, у свідомості африканця музика нерозривно пов'язана і з піснею, і з танцем. Африканська музика – це музика негроїдних народностей, що живуть у західній, центральній і південній частині Африки. У музичній культурі цих народностей можна знайти спільні риси в мелодиці, ритміці, а також у музичному інструментарії. Музика Північної і Східної Африки дуже відрізняється від музики названих регіонів, тому що на неї дуже вплинула арабо-мусульманська культура.

Африканці надзвичайно музикальні. Все їхнє життя пронизане музикою. Вона є невід'ємною частиною будь-якої культової церемонії, включаючи сільські свята, обряди ініціації, весілля і поховання. Музика покликана створити потрібний настрій під час релігійного свята і нерідко довести або учасників, або публіку до справжнього екстазу. Свій зв'язок з соціальною групою племені африканці завжди виражали за допомогою танцю і пісні.

Основа африканської музики – це ритм (поліритмія) і у вокальній музиці – поліфонія. Панування ритму означає, що головне місце в африканському ансамблі музичних інструментів займають ударні. Неможливо перелічити всі різновиди барабанів, які використовуються в музиці Африки. У кожному регіоні є свій вид барабана: в районах з тропічними лісами їх видовбують зі стовбурів дерев, а в зонах Сахеля (західноафриканської сухої савани) роблять із великих гарбузів або глиняних горщиків, натягуючи шкіряні мембрани. Найбільш поширені середні барабани з однієї мембраною, відомі в Європі як *там-там (джембе)*. На них грають стоячи або сидячи, затискаючи корпус барабана між колін. Крім звичайних барабанів, є в Африці й так звані фрикційні барабани, при грі на яких створюється особливий неповторний звук від тертя долонь об мембрану барабана. У Центральній і Західній Африці поширені також водяні барабани – посудини, наполовину наповнені водою. Гра на таких барабанах створює абсолютно унікальний звук. Разом з барабанами використовуються різноманітні металеві дзвіночки, а також інші шумові інструменти: порожні гарбузи, плоди баобаба, плетені сумки, наповнені камінчиками, зернами, плодами. З духових інструментів широко використовуються різноманітні флейти.

Вокальна поліфонія африканської музики полягає в тому, що при виконанні вокально-інструментальної музики виникає кілька ліній, які не збігаються за ритмом: вокальна партія, плескання в долоні, удари в барабани. Завдяки їх неспівпадінню створюється ефект поліритмії і поліфонії. У вокальній музиці відбилася мовленнєва своєрідність африканських мов,

характер розмовного мовлення, у якому чітко виділяються звуконаслідувальні елементи. Африканські мови інтонаційно дуже гнучкі і мають 3, 5, а деякі навіть 7 тонів, що відбилося на манері вокального африканського виконання. Для манери співу африканців характерні напруженість звучання, специфічний хриплувато-гортанний тембр, вібрація, горлові й носові звуки, високий фальцет, вигуки, а також схильність до контрастного використання крайніх нот діапазону, що найбільш відбилося у змішаному хоровому співі. Ударне звучання і вибухові інтонації властиві в тій чи іншій мірі всім видам інструментального та вокального виконання.

Кот-д'Івуар знаходиться в західній Африці. Ця країна відома своїми пляжними курортами, тропічними лісами і французькою колоніальною спадщиною. Активні контакти представників різних африканських народностей значно вплинули на культуру країни, особливо в музичній сфері. Чисельність етнічних спільнот зумовила багатожанровість івуарійської музики. Серед найпопулярніших музичних жанрів – *зуглу, заблазо, купе-декале, поп-музика, релігійна музика, арабська музика*.

Музичний жанр *зуглу (zouglou)* мав сатиричний характер і зазвичай супроводжувався танцями з уявним богом. Найпопулярніші артисти *зулу* – Petit Yodé & l'enfant Siro, Magic System, Petit Denis и Espoir 2000.

Для музичного жанру *зоблазо (zoblazo)* характерне поєднання традиційних ритмів південного Кот-д'Івуару з електронними музичними інструментами. Згодом інші музичні стилі, такі як *купе-декале*, витіснили цей стиль.

Купе-декале (Coupe Decale) – це різновид івуарійської популярної танцювальної музики. Це дуже ударний стиль з африканськими семплами, глибокими басами і повторюваними мінімалістськими аранжуваннями, запозичений переважно з *зуглу* і *ндомболо* з африканськими мотивами. Найпопулярніші артисти цього стилю – DJ Arafat, Стефан Дукуре (Дук Сага), DJ Mix 1er.

Для поп-музики характерний спеціальний ритм (*Gbégbé, Bete*). Основоположником івуарійської поп-музики вважають Ернесто Джедже. Його оригінальний стиль *ziglibimi (ziglibithy)* став популярним і за межами Кот-д'Івуару, зокрема, у Франції та Канаді.

Івуарійська *релігійна музика (спірічуелс, англ. spirituals, spiritual music)* пов'язана з релігійними віруваннями жителів моєї країни, тому вона носить містичний характер, в ній тісно взаємодіють два начала – духовне (релігійне) і матеріальне. Цей зв'язок в уявленні івуарійців лежить в основі таємниці існування людини. Традиційні івуарійські пісні і мелодії до сих пір мають магічний і надприродний вплив на виконавця. Музика і танець нерозривно пов'язані з традиційними віруваннями. Під час обрядів поклоніння предкам виконуються особливі ритуальні танці і особлива хорова музика. Музика таких ритуалів має величезну силу емоційного впливу, вона викликає надзвичайне збудження, екстаз і навіть галюцинації. Наприклад, у такому надприродному стані танцюрист може танцювати у вогні, не отримавши при цьому опіки; він може встромити гострий ніж собі в живіт, не відчуваючи болю і не поранивши себе; він не тоне, танцюючи на поверхні річки; він може піднятися на високу пальму і спуститися за дуже короткий проміжок часу; він також здатний жувати гаряче вугілля, не обпікаючи язик, і т. д. Для івуарійців музика і танці – це і розповідь, і театр, і концерт одночасно.

Африканська музика і танці вплинули на сучасну музичну культуру. Африканські музичні традиції, привезені рабами з Африки в Новий Світ, значно вплинули на музику США і особливо країн Латинської Америки (Бразилії, Гаїті, Куби). Наприклад, *латиноамериканська румба* зародилася на Кубі, де на цукрових плантаціях в основному працювали вихідці з Африки. Вони називали цей танець *Нкумба (танець пупка)*. В кінці 19 століття в бразильському місті Баїя з'явився танець, який танцювали нащадки африканських рабів. Зараз цей дуже популярний танець – *самба* став не тільки візитною карткою бразильського карнавалу, але і одним із символів Південної

Америци. Культурологи та мистецтвознавці вбачають його витокн у традиційних танцях островів Зеленого Мису.

Трансформація африканської традиції в американському середовищі призвела до появи в США в кінці 19 століття нових музичних жанрів. Ритми і мелодії, які виконували раби на півдні Сполучених Штатів, набули поширення після скасування там рабства у 1865 році. Через кілька десятиліть Південний Орлеан став столицею нових напрямків світової музики – джазу, блюзу і спірічуелсу. У композиціях цих жанрів добре простежуються ознаки африканської традиційної музики. Блюз склався на основі так званих робочих пісень, у музиці і піснях Америки з'явилися жанри: холлер (ритмічні вигуки, що супроводжували роботу в полі), спірічуелс (християнські співи), шант і балади (короткі віршовані історії). Так африканська музика, пройшовши шлях у сотні років і тисячі кілометрів, стала відомою в усьому світі. А в 60-і роки 20 століття на Карибських островах з'явився стиль *reggi*, в основі якого – ритмічна музика африканських рабів. Неабиякої популярності набула афро-карибська музика в стилі джаз (негритянський джаз Джозефа Якби, афро-джаз Джозефа Кабаселе, «Рок-мама» Ніно Малает, «Ла-Джаз» Франко-Луамбо Макаді, «Банту-Капітал» Жан-Серж Ессуса, «Негритянка» Жана Мокуни Багуїна та ін.)

Сьогодні африканська музика популярна не тільки в Африці, а й в Карибському басейні, Південній Америці, на Антильських островах, у Північній Америці, в Парижі і в інших частинах світу.

Література:

1. Казанков А.А. Традиционная музыка Африки (кроме арабской и сомалийской). – М.: Институт Африки РАН, 2010. – 108 с.
2. La musique de l'Afrique centrale: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.lajauneetlarouge.com/article/la-musique-de-lafrique-centrale-le-festival-panafricain-de-musique-fespan-au-congo#.WqkEALj3Fxs>